

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 18. / 10. 03. 2026.

Biroul permanent al Senatului

158. / 16. 03. 2026.

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind elaborarea, reproducerea și folosirea stemelor județelor, municipiilor, orașelor și comunelor și pentru modificarea art. 10 din Legea nr. 102/1992 privind stema țării și sigiliul statului.

Analizând propunerea legislativă privind elaborarea, reproducerea și folosirea stemelor județelor, municipiilor, orașelor și comunelor și pentru modificarea art. 10 din Legea nr. 102/1992 privind stema țării și sigiliul statului. (b18/03.02.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/565/09.02.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D54/09.02.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezentul proiect are ca obiect de reglementare elaborarea, reproducerea și folosirea stemelor județelor, municipiilor, orașelor și comunelor, precum și modificarea art. 10 din Legea nr. 102/1992 privind stema țării și sigiliul statului, cu modificările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, demersul legislativ este justificat prin aceea că „pe baza principiului subsidiarității și al descentralizării, competența aprobării stemelor locale trebuie să revină consiliilor locale, respectiv județene, evident cu cooperarea din punct de vedere profesional cu Comisia Națională de Heraldică, Genealogie și Sigilografie a Academiei Române”.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că soluțiile legislative pe care le cuprinde noua reglementare trebuie să fie **temeinic fundamentate**¹, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne.

În concordanță cu aceste deziderate, dispozițiile art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, impun ca instrumentul de motivare să prezinte cerințele care reclamă intervenția normativă - cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, principiile de bază și finalitatea reglementării propuse, cu evidențierea elementelor noi - și să cuprindă secțiuni distincte privind impactul financiar asupra bugetului general consolidat, impactul socioeconomic, impactul asupra sistemului juridic, subliniind implicațiile asupra legislației în vigoare, consultările derulate în vederea elaborării prezentei propuneri, precum și măsurile de implementare pe care le presupune aplicarea noului act normativ.

Astfel, menționăm că elaborarea, reproducerea și folosirea noilor steme implică costuri pentru unitățile administrativ-teritoriale (UAT), însă proiectul nu precizează sursele de finanțare sau o estimare a acestor cheltuieli.

De asemenea, precizăm că proiectul nu evaluează suficient impactul social. Deși se invocă nevoia de simplificare a procedurilor, nu este clar cum va influența această schimbare identitatea comunităților locale sau dacă există o cerere reală din partea acestora pentru o nouă reglementare.

¹ De altfel, menționăm că, în sensul fundamentării temeinice a actelor normative, reglementate prin art. 6 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-a pronunțat în mod constant și Curtea Constituțională, printr-o serie de decizii, prin care a constatat că „dispozițiile art. 6 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată, cu modificările ulterioare, instituie obligația fundamentării actelor normative”.

Totodată, Expunerea de motive nu face referire la consultări prealabile cu structurile reprezentative ale administrației publice locale (Asociația Comunelor din România, Asociația Orașelor etc.), aspect esențial pentru un proiect care vizează în mod direct autonomia locală.

5. Referitor la soluțiile legislative preconizate, relevăm că simbolurile oficiale (stema, sigiliul, drapelul, imnul) nu sunt simple elemente de identificare grafică sau de stil locale, ci fac parte din identitatea vizuală a autorităților publice ale statului român, chiar și la nivelul unităților sale administrativ-teritoriale. Pentru acest considerent, apreciem că **validarea centrală este obligatorie pentru ca aceste simboluri să poată fi aplicate pe acte oficiale care produc efecte juridice.**

Astfel, aprobarea stemelor unităților administrativ-teritoriale ale statului apare ca un demers cu dublă valență, fiind o expresie a voinței locale (sub aspectul autonomiei locale), care însă capătă forță juridică deplină doar prin recunoașterea de către stat (ca expresie a unității statale).

Învederăm că regimul autonomiei locale este reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, la art. 5 lit. j) autonomia locală fiind definită ca *„dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale la nivelul cărora sunt alese, treburile publice, în condițiile legii”*.

Față de cele mai sus, considerăm că numai avizul Comisiei Naționale de Heraldică, Genealogie și Sigilografie împreună cu aprobarea consiliilor locale și/sau județene nu sunt suficiente și nu pot ține loc de validare centrală, care în momentul de față, potrivit legislației, îmbracă forma unei hotărâri a Guvernului.

Simbolurile locale (stemele) sunt semne oficiale ale autorității publice sub egida statului român, iar statul trebuie să se asigure că nicio stemă locală nu conține însemne care contravin caracterului național, unitar sau ordinii constituționale, nu doar regulilor stricte ale heraldicii, **Guvernul fiind cel în măsură să valideze, prin aprobare, simbolurile, confirmând că sunt în concordanță cu sistemul legislativ național.**

În acest context, semnalăm că demersul legislativ este susceptibil de încălcarea principiului statului unitar, consacrat prin art. 1 din

Constituția României, republicată, care definește statul ca fiind „național, suveran și independent, unitar și indivizibil”.

Mai mult decât atât, apreciem că se încalcă și principiul unicității reglementării în materie², reglementat de art. 14 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere că, în cadrul instrumentului de prezentare și motivare, nu apare ca fiind justificat cu claritate de ce este necesară o lege de sine stătătoare, în loc să se integreze modificările preconizate direct în cuprinsul Legii nr. 102/1992 privind stema țării și sigiliul statului, cu modificările ulterioare, evitând astfel atomizarea legislativă.

*

* *

Ca urmare a celor de mai sus, este necesar ca prezenta propunere legislativă să fie reconsiderată în totalitate, atât din punctul de vedere al configurării soluțiilor legislative preconizate, care trebuie să fie în concordanță cu dispozițiile legale în vigoare, cât și din punctul de vedere al exprimării soluțiilor, în acord cu exigențele de tehnică legislativă, în mod clar și precis, fără echivoc.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 196/09.03.2026

² În acest sens, instanța de contencios constituțional, prin Decizia nr. 727/2023, a reținut că: „Legea criticată încalcă însă principiul unicității reglementării în materie, potrivit căruia reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. Un act normativ poate cuprinde reglementări și din alte materii conexe numai în măsura în care sunt indispensabile realizării scopului urmărit prin acest act. Însă, în cazul de față, se aplică regula, și nu excepția de la aceasta, pentru că nu există o conexiune între legea criticată, pe de o parte, și Legea nr. 80/1995, pe de altă parte. (...) Prin aceste soluții legislative, legea criticată încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, prin raportare la art. 14 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative”.